

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 03.10.1973, sp. zn. 11 Co 348/73, ECLI:CZ:MSPH:1973:11.CO.348.1973.1

Číslo: 13/1974

Právní věta: Ustanovení § 73 odst. 3 not. ř. se použije i na případy, kdy je více oprávněných, kteří se nemohou dohodnout o tom, v jakém poměru jim má být dělitelný předmět úschovy vydán. K použití tohoto ustanovení notářského řádu není však důvodu v těch případech, v nichž rozsah plnění složitele vůči jednotlivým oprávněným vyplývá z nesporných právních vztahů mezi složitelem na straně jedné a oprávněnými na straně druhé.

Soud: Městský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 03.10.1973

Spisová značka: 11 Co 348/73

Číslo rozhodnutí: 13

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Řízení před státním notářstvím, Úschova

Předpisy: 95/1963 Sb. § 73 odst. 3

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Složitel složil pro oprávněné do notářské úschovy podle ustanovení § 83 o. z. a § 69 odst. 1 písm. a/ not. ř. kupní cenu za nemovitost, kterou od nich koupil a kterou oba oprávnění vlastnili každý jednou ideální polovinou.

Státní notářství pro Prahu 2 úschovu svým rozhodnutím, které nabylo právní moci, přijalo, a když oprávněný A. K. požádal o vydání poloviny složené částky jako spoluvlastník poloviny nemovitostí, státní notářství tomuto návrhu vyhovělo. Ve svém rozhodnutí poukazovalo na to, že pokud mezi sebou mají oprávnění nějaké další spory z vyúčtování o užívání nemovitosti, je na nich, aby si je vyřešili dohodou nebo sporem u soudu.

Proti tomuto rozhodnutí podal odvolání druhý oprávněný a navrhl, aby bylo změněno tak, že se návrh oprávněného A. K. na vydání části úschovy zamítá. Podle jeho názoru neměl být předmět úschovy vydán bez souhlasu odvolatele, který má nárok na vyšší podíl ze složené kupní ceny, protože nemovitost zhodnotil.

Městský soud v Praze rozhodnutí státního notářství potvrdil.

Z odůvodnění:

Jak vyplývalo z kupní smlouvy uzavřené 12. 6. 1972, došlo ke složení kupní ceny do úschovy státního notářství podle ujednání všech účastníků smlouvy.

Šlo tedy o posouzení otázky, zda napadeným rozhodnutím státního notářství oprávněně vydalo část předmětů úschovy jednomu z oprávněných, a to bez ohledu na souhlas druhého.

Notářský řád (zákon č. 95/1963 Sb.) nemá o úschovách ustanovení, jež by řešilo situaci, která v daném případě vznikla, protože neupravuje případ, kdy je více oprávněných, mezi nimiž není soulad ohledně dispozic s předmětem úschovy. Ustanovení § 73 odst. 3 not. ř. by se při gramatickém a systematickém výkladu týkalo jen případu nesouhlasu k vydání úschovy ze strany oprávněného vůči složiteli, případně naopak. Podle názoru odvolacího soudu je však třeba tohoto ustanovení používat per analogiam legis i na případy nesouladu mezi více oprávněnými, protože jinak by tuto otázku nebylo možno v řízení o úschově uspokojivě řešit. Tato analogie je však odůvodněna jen tam, kde má spor skutkový základ v právním vztahu oprávněných k složiteli, nikoliv tam, kde míra plnění složitela vůči jednotlivým oprávněným vyplývá z nesporných právních skutečností. O tento druhý případ právě jde v projednávané věci.

Oba oprávnění byli podílovými spoluvlastníky nemovitostí, které prodali složiteli, a to každý jednou polovinou. O tom není pochyb a to je tedy nesporný skutkový základ věci jediné rozhodný pro vztah složitela k oprávněným. Vzájemné spory oprávněných se netýkají povinnosti složitela k úhradě kupní ceny, a jsou proto pro míru, v níž má složitel oprávněným plnit podle ustanovení § 137 odst. 1 o. z., nerozhodné. Složitel není povinen ani oprávněn plnit oprávněným v žádném případě jinak, než podle jejich spoluvlastnických podílů, na což lze usoudit nikoliv na základě hodnocení okolností skutkových, ale právních. Složitel by se dokonce ocitl v prodlení s plněním vůči tomu z oprávněných, jemuž by se zřetelem na vzájemné vztahy oprávněných plnil méně, než na kolik má právo podle míry spoluvlastnického podílu. Účelem úschovy také nebylo zajistit sporné nároky některému z oprávněných, ale zajistit možnost plnění složiteli.

Není proto důvodu k tomu, aby pro nesouhlas druhého oprávněného s vydáním části úschovy, patřící prvnímu oprávněnému, bylo aplikováno ustanovení § 73 odst. 3 not. ř. Napadené rozhodnutí bylo proto vydáno právem na základě ustanovení § 72 odst. 1, věta první, not. ř.

Druhý oprávněný má na vůli domáhat se zajištění tvrzených pohledávek za prvním oprávněným jinými zajišťovacími prostředky, např. návrhem na vydání předběžného opatření soudem podle ustanovení § 74 a násl. o. s. ř.

Bylo proto napadené rozhodnutí státního notářství jako správné potvrzeno.